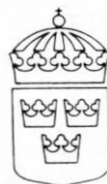

Förslag till riksdagen

1988/89:11

Riksdagens förvaltningskontors förslag till lag om ändring i instruktionen (1983:1061) för riksdagens förvaltningskontor

Förs.
1988/89:11

Förslag

Förvaltningskontoret lägger fram ett förslag om ändringar i instruktionen för kontoret. I överensstämmelse med regler som införts för personalrepresentationen i statliga myndigheters styrelser föreslås att personalrepresentanterna i förvaltningsstyrelsen inte längre skall få delta i beslut av styrelsen.

Konsekvensändringar föreslås på grund av ändringar även i annan lagstiftning och i avtal. Vidare föreslås en del ändringar av redaktionell natur.

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 1989.

Facklig representation i förvaltningsstyrelsen

Instruktionen (1983:1061) för riksdagens förvaltningskontor

8 § Vid handläggningen av vissa i instruktionen angivna frågor ingår i förvaltningsstyrelsen högst tre personalföreträdare, en för SACO/SR, en för TCO-S och en för SF. Representanterna utses av resp. förbund och inträder i styrelsen efter anmälan. Personalföreträdarna har under överläggningarna i de ärenden de får delta i samma rättigheter och skyldigheter som andra ledamöter av styrelsen. De får inte delta i förhandlingsfrågor och frågor om riksdagsledamöternas ekonomiska förmåner. I alla övriga på styrelsen ankommande ärenden deltar de i såväl överläggning som beslut.

Kungörelse (1974:224) om personalföreträdare i statlig myndighets styrelse m.m.

Kungörelsen fastställdes före tillkomsten av medbestämmandelagen (1976:589, MBL) och medbestämmandeavtalet (MBA-S). Enligt kungörelsens regler har personalföreträdarna närvaro- och yttranderätt i alla frågor. Därtill föreligger beslutanderätt i de frågor som inte rör arten av verksamheten eller då personalrepresentanterna är jäviga. Det ankommer på styrelsen att avgöra om personalföreträdarna i de enskilda ärendena har rätt att delta i besluten eller inte. Undantag görs av hänsyn till bl.a. de politiska instansernas bestämmanderätt. Kungörelsen är tillämplig hos riksdagen och dess myndigheter genom beslut av förvaltningsstyrelsen.

Frågan om gränsdragningen mellan arbetstagarinflytande och den politiska demokratin behandlades ingående i motiven till lagen om offentlig anställning (prop. 1975/76:105 bil. 2, InU 45).

I propositionen 1986/87:99 om ledningen av den statliga förvaltningen föreslås inte någon ändring i nuvarande ordning när det gäller informations- och förhandlingsskyldigheten samt rätten att ingå avtal. Däremot föreslås beträffande personalrepresentation i statliga styrelser att den skall utformas som en närvaro- och yttranderätt.

Arbetsmarknadsutskottet påpekade i ett yttrande över propositionen att man genom förslaget anslöt sig till den ordning som råder på den kommunala sidan med närvaro- och yttranderätt för personalrepresentanterna. Företrädare i konstitutionsutskottet för m, fp och c motsatte sig av principiella skäl att personalrepresentanterna skall ha möjlighet att över huvud taget delta i överläggningar i organ som utövar offentliga funktioner.

Riksdagen (KU 1986/87:29) beslöt i enlighet med propositionen att företrädare för personalen endast bör ha närvaro- och yttranderätt vid sammanträde i statliga lekmanstyrelser.

Personalföreträdarförordning

Med stöd av riksdagsbeslutet har regeringen utfärdat en verksförordning (1987:1100) och en personalföreträdarförordning (1987:1101). Den ovan nämnda kungörelsen om personalföreträdare i statlig myndighets styrelse m.m. upphör att gälla vid utgången av 1988.

Personalföreträdarna har enligt den nya förordningen hos andra verk och myndigheter än affärsverken endast rätt att närvara och yttra sig vid styrelsens sammanträden.

Förslag

Av det ovan anförda framgår att personalrepresentanterna i styrelserna hos myndigheterna under regeringen med undantag för affärsverken i fortsättningen inte skall få delta i beslut av styrelserna utan endast få närvara och yttra sig vid sammanträdena. Beslutsordningen beträffande personalrepresentanterna i förvaltningsstyrelsen bör inte avvika från vad som gäller för statsförvaltningen i övrigt. Personalrepresentanterna i förvaltningsstyrelsen bör därför alltså ges närvaro- och yttranderätt i vissa frågor vid styrelsens sammanträden men bör i fortsättningen inte få delta i besluten. Med hänsyn härtill föreslås att 8 § andra stycket instruktionen för förvaltningskontoret ändras, och att tillämpningen av den gällande förordningen om personalrepresentanter hos riksdagen och dess myndigheter upphävs. Ett införande av den nya förordningen på riksdagsområdet erfordras inte.

Hänvisningen i fjärde stycket i 8 § om jäv för personalföreträdare i styrelsen skall i fortsättningen avse bestämmelserna om jäv i den nya personalföreträdarförordningen.

- 5 § I första stycket i 5 § sägs att förvaltningskontoret handlägger frågor om bl.a. riksdagens arkiv. Frågorna sammanförs med bibliotekets uppgifter i femte stycket.
- 12 § 4 Förvaltningsstyrelsen beslutar enligt bestämmelsen om tillsättning av tjänst i vilken lönegrad F 15 eller högre kan tillämpas på innehavaren. Löneplan F motsvaras numera av löneplan **N** och tjänster, som tidigare återfanns i lönegrad F 15 eller högre, återfinns numera i lönegrader högre än N 20. För att undvika ändringar i lag som föranleds av återkommande justeringar av lönenivåerna bör av lagbestämmelsen framgå vilka tjänster som skall tillsättas av förvaltningsstyrelsen. Förutom tjänsterna som förvaltningsdirektör och avdelningschef, som tillsätts av styrelsen enligt 10 §, bör av styrelsen tillsättas tjänst som biträdande kammarsekreterare, kanslichef för utskotts kansli, föredragande i utskottsorganisationen och som enhetschef vid förvaltningskontoret.
- 12 § 7 Konsekvensändringar föreslås på grund av ändrad lagstiftning. I stället för ersättningsstadgan (1971:1197) har, med visst undantag beträffande rätt till pension, införts en lag (1988:589) om ersättning m.m. till riksdagens ledamöter. Vidare föreslås en ändring så att rutinmässiga frågor vid tillämpningen av dessa lagar och av lagen (1984:665) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ inte behöver avgöras av förvaltningsstyrelsen. För närvarande gäller undantaget endast rutinmässiga utbetalningar.
- 14 § De tjänstetillsättningar som inte beslutas av förvaltningsstyrelsen skall avgöras av direktionen eller av förvaltningsdirektören. Av 14 §, som behandlar direktionens beslutsbefogenhet, bör framgå att direktionen skall besluta om tillsättning av tjänster som styrelsen inte skall tillsätta. I vilken utsträckning detta får ske bör avgöras av styrelsen och framgå av arbetsordningen för kontoret. Av 15 § instruktionen framgår att övriga tjänster tillsätts av förvaltningsdirektören. Fjärde stycket i 14 § innehåller en felaktig hänvisning till tredje stycket i stället för andra stycket, vilket bör rättas till.
- 20 § Bestämmelsen tar upp föreskrifter som finns i annan lagstiftning. Då bestämmelsen således inte fyller någon självständig funktion bör den utgå.

Hemställen

Förvaltningskontoret hemställer

att riksdagen antar det i bilagan framlagda förslaget till lag om ändring i instruktionen (1983:1061) för riksdagens förvaltningskontor.

I handläggningen av detta ärende har deltagit, förutom undertecknad ordförande, riksdagsledamöterna Oskar Lindkvist (s), Marianne Ståhlberg (s), Rolf Clarkson (m), Bo Forslund (s), Birgit Friggebo (fp), Martin Olsson

(c), Bertil Måbrink (vpk) och Gullan Lindblad (m) samt personalföreträdarna Sven Sjögren SACO/SR, Björn Wikström ST och Stilianos Mafredas SF. Förs. 1988/89:11

Stockholm den 16 november 1988

Riksdagens förvaltningskontor

Thage G Peterson

Gunnar Grenfors

Särskilt yttrande

Facklig representation i förvaltningsstyrelsen

Rolf Clarkson, Birgit Friggebo, Martin Olsson och Gullan Lindblad anför:

Moderaterna, folkpartiet och centerpartiet motsätter sig av principiella skäl närvaro- och yttranderätt för fackliga organisationer i statliga och kommunala styrelser och nämnder.

Vi kan dock acceptera att de fackliga organisationerna får närvara vid förvaltningsstyrelsens sammanträden, eftersom styrelsens huvudsakliga uppgift är att besluta om riksdagens egen förvaltning och därmed inte är ett politiskt och offentligt organ i vanlig bemärkelse.

Lag om ändring i lagen (1983:1061) med instruktion för riksdagens förvaltningskontor

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1983:1061) med instruktion för riksdagens förvaltningskontor dels att 20 § skall upphöra att gälla, dels att 5 och 8 §§, 12 § punkterna 4 och 7 samt 14 § skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §

Förvaltningskontoret skall handlägga frågor om riksdagstrycket *och om riksdagens arkiv* samt svara för information till press och allmänhet om riksdagen och dess arbete.

Förvaltningskontoret skall handlägga frågor om riksdagstrycket samt svara för information till press och allmänhet om riksdagen och dess arbete.

Förvaltningskontoret skall bistå riksdagens ledamöter, utskott, riksdagens övriga organ samt partikanslierna i riksdagen med sakinformation som angår deras arbetsuppgifter. Företråde skall därvid ges uppdrag av begränsad omfattning.

Förvaltningskontoret svarar för riksdagens bibliotek. Biblioteket är avsett främst för riksdagen och dess myndigheter, regeringskansliet, kyrkomötet och de centrala förvaltningsmyndigheterna samt för kommittéer som har tillkallats av regeringen eller enligt dess bemyndigande. Biblioteket får också utnyttjas av dem som bedriver forskning eller kvalificerade studier.

Förvaltningskontoret svarar för riksdagens bibliotek *med riksdagens arkiv*. Biblioteket är avsett främst för riksdagen och dess myndigheter, regeringskansliet, kyrkomötet och de centrala förvaltningsmyndigheterna samt för kommittéer som har tillkallats av regeringen eller enligt dess bemyndigande. Biblioteket får också utnyttjas av dem som bedriver forskning eller kvalificerade studier.

8 §

Förvaltningskontoret leds av riksdagens förvaltningsstyrelse. Bestämmelser om val av ledamöter och om ordförande i förvaltningsstyrelsen finns i riksdagsordningen. Styrelsen utser en av de av riksdagen valda ledamöterna att vara vice ordförande.

Vid handläggningen av de frågor som anges i 12 § 2–6 och 8–13 och som inte gäller riksdagsledamöternas ekonomiska förmåner ingår i styrelsen högst tre personalföreträdare. Personalföreträdarna *har* därvid *samma rättigheter och skyldigheter som andra ledamöter*.

Vid handläggningen av de frågor som anges i 12 § 2–6 och 8–13 och som inte gäller riksdagsledamöternas ekonomiska förmåner ingår i styrelsen högst tre personalföreträdare. Personalföreträdarna *får* därvid *närvara och yttra sig men inte delta i beslutet*.

Personalföreträdare får utses och entledigas av den eller de arbetstagarorganisationer som är företrädade hos riksdagen, om inte annat följer av avtal eller särskild föreskrift. Personalföreträdarna skall vara anställda hos riksdagen eller dess myndigheter.

Bestämmelserna om jäv i *kungörelsen (1974:224) om personalföreträdare i statlig myndighets styrelse m.m.* skall tillämpas på personalföreträdarna i förvaltningsstyrelsen.

Bestämmelserna om jäv i *personalföreträdarförordningen (1987:1101)* skall tillämpas på personalföreträdarna i förvaltningsstyrelsen.

För varje personalföreträdare skall det finnas en ersättare. Vad som är föreskrivet för personalföreträdare gäller också i fråga om ersättare.

12 §

4. besluta om inrättande och in-
dragning av permanenta tjänster
samt om tillsättning av tjänst i vilken
lönegrad F 15 eller högre kan tilläm-
pas på innehavaren.

4. besluta om inrättande och in-
dragning av permanenta tjänster
samt om tillsättning av tjänst som
biträdande kammarsekreterare, kan-
slichef vid utskottskansli, föredra-
gande i utskottsorganisationen och
som enhetschef vid förvaltningskon-
toret.

7. besluta i frågor om tillämpning
av ersättningsstadgan (1971:1197)
för riksdagens ledamöter och arvo-
desstadgan (RFS 1979:1) för riksdag-
en och dess organ, dock inte såvitt
avser rutinmässiga utbetalningar.

7. besluta om tillämpning av er-
sättningsstadgan (1971:1197) för
riksdagens ledamöter, lagen
(1988:589) om ersättning m.m. till
riksdagens ledamöter och lagen
(1984:665) om arvoden m.m. för
uppdrag inom riksdagen, dess myn-
digheter och organ, i frågor som inte
är rutinmässiga.

14 §

Förvaltningsstyrelsen får överlåta
till direktionen att avgöra ärenden
som avses i 12 § 1 i vilka styrelsens
beslut inte utan olägenhet kan av-
vaktas. Styrelsen får vidare överlåta
till direktionen att avgöra ärenden
enligt 12 § första stycket 4, 6 utom
såvitt avser ärenden om flyttnings-
skyldighet, 7, 9, 10 och 11 som inte
har principiell betydelse eller i övrigt
särskild räckvidd. Direktionen skall
vidare i den utsträckning förvalt-
ningsstyrelsen bestämmer utgöra
förhandlingsdelegation vid förhand-

Förvaltningsstyrelsen får överlåta
till direktionen att avgöra ärenden
som avses i 12 § 1 i vilka styrelsens
beslut inte utan olägenhet kan av-
vaktas. Styrelsen får vidare överlåta
till direktionen att avgöra ärenden
enligt 12 § första stycket 4, 6 utom
såvitt avser ärenden om flyttnings-
skyldighet, 7, 9, 10 och 11 som inte
har principiell betydelse eller i övrigt
särskild räckvidd. Direktionen skall
vidare i den utsträckning förval-
tningsstyrelsen bestämmer besluta
om tillsättning av tjänster, som inte

lingar om arbetstagares anställnings- och arbetsvillkor samt bereda ärenden för avgörande av styrelsen.

tillsätts av styrelsen enligt 10 § och 12 § 4, utgöra förhandlingsdelegation vid förhandlingar om arbetstagares anställnings- och arbetsvillkor samt bereda ärenden för avgörande av styrelsen.

Rätten för direktionen att besluta i de i första stycket angivna frågorna får under tid då riksmöte inte pågår och i den utsträckning förvaltningsstyrelsen medger av direktionen överlåtas till förvaltningsdirektören. Sådana bemyndiganden skall framgå av en arbetsordning eller genom ett särskilt beslut av förvaltningsstyrelsen.

Direktionen är beslutförför när minst två ledamöter är närvarande.

Ett beslut som har fattats av direktionen eller förvaltningsdirektören med stöd av första *eller tredje styckena* skall anmälas för förvaltningsstyrelsen vid dess nästkommande sammanträde.

Ett beslut som har fattats av direktionen eller förvaltningsdirektören med stöd av första *resp. andra stycket* skall anmälas för förvaltningsstyrelsen vid dess nästkommande sammanträde.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1989.

